

UDKAST

Patienten i pressen

19. december 2013

- politik for mediernes adgang til at filme, fotografere eller interviewe patienter

Side 1

Åbenhed i den offentlige sektor er en grundlæggende forudsætning for et velfungerende demokrati. Uden åbenhed har borgerne, herunder medierne, ikke reel mulighed for at vide, hvordan deres skattekrone forvaltes i praksis. I Region Midtjyllands kommunikationspolitik hedder det da også, at "god kommunikation er åbenhed og tilgængelighed".

Herudover ønsker Region Midtjylland at bidrage aktivt til at højne vidensniveauet i befolkningen om rammer og tilbud på sundhedsområdet, hvor der i disse år sker mange forandringer. Synlighed i medierne kan bidrage til at skabe tryghed blandt patienterne og til at fremme stoltheden hos de ansatte og støtte op omkring fortsat rekruttering af dygtige unge til sundhedsuddannelserne.

Dermed ses rigtigt mange gode grunde til at synliggøre sundhedsvæsenet via et samarbejde med medierne. Disse vil ofte efterspørge konkrete eksempler og mennesker i tekst, lyd og billede – for at fortælle ikke kun "systemets historie", men en historie om og for mennesker.

Samtidig er det en ufravigelig forudsætning, at det sundhedsfaglige arbejde i Region Midtjylland lever op til gældende lovgivning og den hermed forbundne etik. Herunder at patientens kontakt med og behandling i sundhedsvæsenet er et forhold udelukkende mellem patient og behandler, med mindre at patienten giver samtykke til at medvirke i en artikel, tv-udsendelse eller lign. Presseadgang til sundhedsområdet – og især den akutte del af dette – kræver opmærksomhed og høj etik, da der typisk er tale om patienter og pårørende i en meget sårbar situation.

Der er altså tale om et spændingsfelt mellem på den ene side ønsket om en åben og kommunikerende offentlig sektor og på den anden side kravet - og ønsket - om at leve op til lovgivningen og et højt etisk niveau.

For at finde den rette balance mellem de to hensyn, skal en række betingelser være opfyldt, hvis Region Midtjylland skal indgå et samarbejde med pressen, hvor patienter eksponeres i tekst, lyd eller billede. Betingelserne dækker alle dele af sundhedsområdet i regionen.

Denne politik har hovedfokus på produktioner over et længere tidsforløb. Typisk mere magasinprægede udsendelser/artikler med patienten i en central rolle. Men den ridser også betingelserne op for pressens adgang til patienter, når det gælder den løbende nyhedsproduktion, hvor pressen opererer med korte deadlines.

A. Løbende produktion af nyheder

Her skal medierne naturligvis leve op til lovgivningen. Men krav om skriftlig kontrakt vil være umuligt og urimeligt at håndtere i en sammenhæng, hvor elektroniske/digitale medier opererer med deadlines her og nu.

Lovgivningen forbyder fotografering af personer uden samtykke på ikke frit tilgængelige områder. Region Midtjyllands hospitaler, institutioner m.v. er som udgangspunkt ikke frit tilgængelige områder. Derfor kan patienter og pårørende opholde sig her uden at bekymre sig om, at der bliver filmet eller fotograferet. Det gælder såvel indendørs som udendørs, og det gælder også eksempelvis forhallen, parkeringspladser og parker tilhørende regionen samt ved og i ambulancer og lægebiler.

Pressens adgang til hospitalet sker derfor på følgende betingelser:

1. Adgang efter aftale

- Pressen skal kontakte den lokale ledelse på afdelingen eller den lokale kommunikationsafdeling for at få adgang til at filme, fotografere eller interviewe på hospitalet.
- Uanset pressens tilstedeværelse har behandling af patienten altid første prioritet. Pressens tilstedeværelse må aldrig forhindre den optimale behandling af patienten.

2. Samtykke

- Patienter og pårørende skal altid give samtykke til at indgå i interview eller på foto. Mediet skal kunne dokumentere, at patienten har givet samtykke. Dokumentation kan ske i form af skriftligt eller båndet samtykke.
- Patienter og pårørende, som f.eks. optræder i baggrunden på en optagelse og som ikke har givet samtykke til at optræde, må ikke kunne genkendes.

B. Produktioner over et længerevarende tidsforløb (magasinproduktioner mv.)

Pressens adgang til patienter sker på følgende betingelser:

1. Patientbehandling og –omsorg har første prioritet

- Uanset pressens tilstedeværelse har behandling af patienten altid første prioritet. Dette fremgår af standardskabelonen og sikrer, at pressens tilstedeværelse aldrig forhindrer den optimale behandling af patienten.

2. Medvirken besluttet lokalt

- Det er hospitalsledelsen, der i dialog med medarbejderne og den lokale ledelse beslutter, om man vil indgå et længerevarende samarbejde med et medie. Her afvejer hospitalsledelsen tidspunkt, ressourcer, formål, situation samt graden af tillid til, at der kan etableres et velfungerende samarbejde med det pågældende medie.
- Alle ansatte – ledere som medarbejdere – har retten til at bestemme, om de ønsker at medvirke i elektroniske eller trykte medier. Dette gælder dog ikke topledelsen, der som udgangspunkt må forventes at være parat til at udtale sig til pressen.¹

3. Altid skriftlig kontrakt

- Pressens adgang til patienten reguleres altid i form af en skriftlig kontrakt mellem mediet og den pågældende del af Region Midtjyllands organisation.
- Alle kontrakter tager udgangspunkt i en af to regionale standardskabeloner, som sætter rammerne for hhv. trykte medier og for radio-/tv-medier. Kontrakterne sikrer, at relevante og væsentlige områder berøres. Ikke mindst at sundhedsloven overholdes på alle områder – herunder fx samtykke og håndtering af personfølsomme data.
- Det er vigtigt, at der er ressourcer til at udarbejde disse kontrakter samt følge op på dem fx via gennemsyn af filmklip forud for udsendelse. Derfor kan en årsag til at sige nej til indgå i et samarbejde med pressen være mangel på mulighed for at etablere disse kontrakter samt sikre fornøden opfølgning.

4. Altid dokumenteret samtykke

- Det er Region Midtjyllands ansvar, at der indhentes samtykke. Medierne kan i praksis dog godt være udførende i forhold til at indhente samtykke hos patienterne.
- Samtykke skal altid kunne dokumenteres i form af skriftligt eller båndet materiale.

5. Et samtykke kan fortrydes

- Syge mennesker og deres pårørende er i en presset situation. Derfor bør patienten i de samarbejdskontrakter, der indgås mellem fx en hospitaafdeling og et medie, have god tid til at overveje, om han eller hun ønsker at blive eksponeret i pressen. Der bør være så god tid til denne overvejelse, at patienten både selv kan nå at gennemtænke situationen og evt. drøfte den med familie og venner.
- Region Midtjylland vurderer, at "god tid" er minimum 14 dages fortrydelsesret efter hjemkomst.

¹ "Patienten i pressen" fokuserer på borgerne. Der udarbejdes i regi af Regions-MEDudvalget en særlig politik for billedmedier. Den har fokus på medarbejdernes forhold.

6. Fokus på oplysning og debat

- Region Midtjylland ønsker at samarbejde med medier om indslag/artikler, der har fokus på oplysning og samfundsdebat.

7. Kommunikationsafdeling er indgangsdør

- Den skriftlige kontrakt indgås altid via en kommunikationsafdeling på et hospital eller via Koncern Kommunikation.
- Der holdes altid et møde i forbindelse med kontraktindgåelsen. Dette er vigtigt for at afklare formålet og for at skabe den nødvendige tillid mellem parterne.
- En repræsentant for hospitalet deltager som minimum ved reportagens start. Normalt vil repræsentanten være fra den relevante kommunikationsafdeling.

To standardskabeloner for hhv. tv-indslag og trykte medier er under udarbejdelse.

UDKAST